

19 Αυγούστου: Εορτάζει ο Άγιος Μεγαλομάρτυς Ανδρέας ο Στρατηλάτης

/ [Βίοι Αγίων](#)

Σήμερα, 19 Αυγούστου, η Εκκλησία εορτάζει τη μνήμη του [Αγίου Μεγαλομάρτυρος Ανδρέα του Στρατηλάτη](#) και των 2593 Χριστιανών στρατιωτών που μαρτύρησαν μαζί του, καθώς και του Οσίου Θεοφάνους του νέου και θαυματουργού.

- Του ΛΑΜΠΡΟΥ Κ. ΣΚΟΝΤΖΟΥ, Θεολόγου – Καθηγητού

Άγιος Μεγαλομάρτυς Ανδρέας ο Στρατηλάτης και συν αυτώ 2593 Μάρτυρες Στρατιώτες

Μια πλειάδα Αγίων και Μαρτύρων της αρχαίας Εκκλησίας ανάδειξε το ρωμαϊκό στράτευμα. Μάλιστα οι περισσότεροι από αυτούς κατέχουν τον ύπατο τίτλο του Μεγαλομάρτυρα, διότι ως στρατιωτικοί, επέδειξαν μεγάλη ανδρεία και καρτερικότητα στα ανείπωτα μαρτύρια, που υπέστησαν από τους ειδωλολάτρες για την πίστη τους στο Χριστό. Ένας από αυτούς είναι και ο άγιος Ανδρέας ο Στρατηλάτης και οι συν αυτώ 2593 μάρτυρες στρατιώτες.

Ο ηρωικός και ένδοξος άγιος Ανδρέας έζησε στα τέλη του 3ου και στις αρχές του 4ου αιώνα. Υπηρετούσε ως αξιωματικός τριβούνος (χιλίαρχος) στο ρωμαϊκό στρατό, στα χρόνια που βασίλευε ο ασεβής, θηριώδης και σφοδρός διώκτης του Χριστιανισμού, Μαξιμιανός Γαλέριος (περί το 300). Είχε επιδείξει ιδιαίτερη ανδρεία και ζήλο στο στράτευμα και είχε σημειώσει πολλές νίκες κατά των βαρβάρων. Για το λόγο αυτό ο αυτοκράτορας του ανέθεσε τη φύλαξη των ανατολικών συνόρων, ως επικεφαλής επίλεκτου στρατεύματος, για την απώθηση των Περσών, οι οποίοι λυμαίνονταν τις ανατολικές επαρχίες του κράτους.

Ο στρατηλάτης Ανδρέας, πέρα από τις άριστες στερητικές του ικανότητες, ήταν και προικισμένος με αρετές. Ενέπνεε στο στράτευμά του εμπιστοσύνη και πειθαρχία, η οποία απόρρεε από την ακεραιότητα του χαρακτήρα του και το σπάνιο ήθος του. Ήταν γνωστό στους στρατιώτες του πως ο Ανδρέας ήταν σφόδρα επηρεασμένος από τη χριστιανική διδασκαλία, αν και δεν είχε λάβει ακόμη το άγιο βάπτισμα. Δεν του είχε αλλοιώσει το χαρακτήρα η τραχιά στρατιωτική ζωή. Τηρούσε με ευλάβεια τις εντολές των Μακαρισμών και αγαπούσε με πάθος το Χριστό. Αυτή όμως ήταν μια επιλογή επικίνδυνη την εποχή εκείνη, όπου βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη ο φοβερότερος όλων των προγενέστερων διωγμών, ο διωγμός του Διοκλητιανού (285-305), καθ' ότι η πίστης το Χριστό θεωρούνταν έγκλημα και τιμωρούνταν με φρικτά βασανιστήρια και θάνατο.

Οι επιθέσεις των Περσών κατά του ρωμαϊκού κράτους εντεινόνταν και γι' αυτό ο αρχιστράτηγος της Ανατολής Αντίοχος ανέθεσε στο γενναίο χιλίαρχο Ανδρέα να ηγηθεί μιας δυναμικής επίθεσης, ώστε να απωθήσει τους βάρβαρους επιδρομείς μακριά από τις περιοχές αυτές. Να δοθεί μια δυναμική και μόνιμη λύση στο πρόβλημα.

Ο Ανδρέας υπάκουσε στη διαταγή του Αντίοχου να αναλάβει τη δύσκολη

αποστολή. Όταν έφτασαν στο πεδίο της μάχης κάλεσε τους στρατιώτες του και τους μίλησε ενθαρρύνοντάς τους: «Μη φοβάστε, θα νικήσουμε. Στρέψτε τα βλέμματά σας στον ουρανό και προσευχηθείτε στον αληθινό Θεό των Χριστιανών, το Δημιουργό του Σύμπαντος, τον μόνο παντοδύναμο Κύριο. Αυτός θα εκμηδενίσει τους εχθρούς μας»! Οι στρατιώτες πράγματι πήραν ανεξήγητη δύναμη. Με αλαλαγμούς και ιαχές θριάμβου όρμησαν στη μάχη και απώθησαν τους Πέρσες. Οι παρατάξεις των εχθρών διαλύθηκαν και οι πολεμιστές ντροπιασμένοι έτρεχαν να σωθούν. Το θαύμα έγινε, ο αληθινός Θεός τους βοήθησε να νικήσουν τους υπερφίλους βαρβάρους εχθρούς!

Τότε το ενθουσιασμένο στράτευμα, με ένα στόμα, και ενθουσιασμό, αναφωνούσε: «Ιδού πόσο μεγάλος Θεός είναι ο Θεός των Χριστιανών! Ιδού πόσο μεγάλη δύναμη έχει η επίκληση του ονόματός Του!». Αμέσως άρχισαν να ζητούν από τον χιλιάρχο αρχηγό τους να κατηχηθούν, να βαπτιστούν και να γίνουν Χριστιανοί.

Το γεγονός αυτό έγινε γνωστό σε ολόκληρη την Ανατολή. Έφτασε στ' αφτιά και του στρατάρχη Αντίοχου, ο οποίος ήταν φανατικός ειδωλολάτρης και ορκισμένος διώκτης των Χριστιανών. Γι' αυτό κάλεσε οργισμένος τον Ανδρέα και τους στρατιώτες του να του δώσουν εξηγήσεις. Τους είπε με οργίλο ύφος: «Δε γνωρίζετε ότι υπάρχουν σκληρά διατάγματα, τα οποία απαγορεύουν την ιδιότητα του χριστιανού; Δεν έχετε ακούσει πως πολλοί επιφανείς πολιτικοί, στρατιωτικοί και απλοί πολίτες έχουν οδηγηθεί στα μαρτύρια και το θάνατο;». Ο Ανδρέας απάντησε εξ' ονόματος όλων: «Έπαρχε Αντίοχε, γνωρίζουμε πολύ τα διατάγματα, τα οποία απαγορεύουν να είναι κανείς Χριστιανός και τα οποία επιβάλλουν σκληρά βασανιστήρια. Όμως τα βασανιστήριά σου θα είναι η δόξα του στρατού μας»!

Σαν τα' άκουσε αυτά ο θηριώδης έπαρχος έγινε έξαλλος από το θυμό του και έδωσε διαταγή στους δημίους να βασανίσουν σκληρά και για παραδειγματισμό τον χιλιάρχο Ανδρέα. Πυράκτωσαν ένα σιδερένιο κρεβάτι και τον ξάπλωσαν για να λιώσουν οι σάρκες του από το πυρωμένο μέταλλο. Όμως ο Μάρτυρας δεν έπαθε το παραμικρό έγκαυμα. Ο Θεός τον προστάτεψε! Κατόπιν υπέβαλαν σε επώδυνα βασανιστήρια τους αξιωματικούς του στρατεύματος του Ανδρέα. Τους κάρφωσαν τα χέρια σε ξύλινους δοκούς. Όμως εκείνοι υπέμειναν με καρτερία και ηρωισμό τους αβάσταχτους πόνους, έχοντας τη βεβαιότητα ότι υπέφεραν για την αγάπη του Χριστού και την αλήθεια.

Ο Αντίοχος, μαζί με το επιτελείο του δοκίμασαν πρωτοφανή έκπληξη απ' όσα έβλεπαν. Δε μπορούσαν να φανταστούν ότι μπορούν άνθρωποι για μια θρησκευτική πίστη να υποστούν και να υποφέρουν τέτοια ανείπωτα μαρτύρια. Ο λαός της περιοχής θαύμαζε την ανδρεία των Μαρτύρων και άρχισε να ασπάζεται την πίστη στο Χριστό. Το ίδιο και πολλοί στρατιωτικοί. Γι' αυτό λοιπόν πήρε την απόφαση να

τους θανατώσει, αλλά φοβόταν την αντίδραση του λαού, ο οποίος θαύμαζε τους ηρωικούς χριστιανούς αξιωματούχους. Μη ξέροντας τι να κάμει, έστειλε μήνυμα στον αυτοκράτορα Μαξιμιανό, ζητώντας οδηγίες. Εκείνος τον διέταξε να τους απελάσει σε άλλη χώρα, για να μη εισχωρήσει στο στράτευμα «το χριστιανικό μίasma», όπως θεωρούσαν την χριστιανική πίστη οι Ρωμαίοι.

Ο Αντίοχος τους απελευθέρωσε και τους επέτρεψε να φύγουν μακριά, σε άλλο τόπο, παίρνοντας μαζί τους και όσους στρατιώτες είχαν πιστέψει στη νέα θρησκεία. Έτσι ο Ανδρέας και οι στρατιώτες του άφησαν τη λαμπρή στρατιωτική του καριέρα και έφυγαν και πήγαν στην Ταρσό της Κιλικίας. Εκεί βρήκαν τον ενάρετο Επίσκοπο Πέτρο, ο οποίος τους κατήχησε και του βάπτισε όλους.

Εν τω μεταξύ ο φανατικός ειδωλολάτρης Αντίοχος δε μπορούσε να ησυχάσει επειδή δεν τιμώρησε παραδειγματικά τους χριστιανούς στρατιωτικούς του. Μάλιστα όταν πληροφορήθηκε ότι αυτοί βαπτίστηκαν, έγινε θηρίο από το θυμό του. Έστειλε μήνυμα στο στρατιωτικό διοικητή της Κιλικίας Σέλευκο, να τους συλλάβει και να τους θανατώσει. Εκείνος, το ίδιο φανατικός ειδωλολάτρης με τον Αντίοχο, οργάνωσε ειδικά αποσπάσματα, για να τους ανακαλύψουν, ψάχνοντας όλες τις περιοχές.

Ύστερα από καιρό τους ανακάλυψαν σε μια χαράδρα του όρους Ταύρος. Όταν έφτασαν τα αποσπάσματα ο Ανδρέας και οι στρατιώτες του κατάλαβαν ότι είχε φτάσει η ευλογημένη ώρα να λάβουν το αμαράντινο στεφάνι του μαρτυρίου για το Χριστό. Έχοντας ακόμη νωπή την θεία Χάρη από το πρόσφατο Άγιο Βάπτισμα, εξέλαβαν το μαρτύριο που θα ακολουθούσε ως ύψιστη ευλογία από το Θεό. Πέταξαν τα όπλα τους και γονάτισαν για να προσευχηθούν, αναμένοντας το μαρτυρικό θάνατο. Επικεφαλής τον Ανδρέα, όλοι τους με ένα στόμα δόξασαν το Θεό και προσευχήθηκαν για τους εχθρούς τους και για τη σωτηρία όλου του κόσμου. Οι δήμιοι στρατιώτες άρχισαν να τους σφαγιάζουν. Εκείνοι δεν αντέταξαν καμιά αντίσταση. Τα κορμιά τους γέμισαν την τραχιά χαράδρα, το τιμημένο αίμα τους έτρεχε σαν ποτάμι στα λαγκάδια του βουνού και οι αγιασμένες ψυχές τους πέταξαν στα ουράνια για να συναντήσουν το αληθινό Βασιλιά του κόσμου, για να βασιλεύουν μαζί του αιώνια! Μαζί με τον Μεγαλομάρτυρα Ανδρέα, έχυσαν το αίμα τους και 2.593 στρατιώτες του!

Τα τίμια Λείψανά τους τα περιμάζεψαν με ευλάβεια οι Επίσκοποι Ταρσού Πέτρος και Βεροίας Νόννος, οι οποίοι είχαν μάθει για την αναζήτηση των αρχών, ακολούθησαν το απόσπασμα και είδαν από μακριά το ηρωικό τους μαρτύριο.

Η μνήμη τους τιμάται στις 19 Αυγούστου.